

POROČILO O REZULTATIH PROJEKTA

»Vloga ustnih virov kot del kulturne dediščine pri pouku zgodovine« 2015-2018 PRI SLOVENSKI NACIONALNI KOMISIJI ZA UNESCO

Poročilo je objavljeno na:

http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Koncno_porocilo2.pdf

- 1. Naslov projekta v slovenskem jeziku:** Vloga ustnih virov kot del kulturne dediščine pri pouku zgodovine
- 2. Naslov projekta v angleškem jeziku:** Oral History Sources as Part of the Cultural Heritage in History Lessons
- 3. Odgovorna nosilka in članica Slovenske nacionalne komisije za UNESCO 2015-2018:** dr. Danijela Trškan
- 4. Čas trajanja aktivnosti projekta:** 1. 1. 2015 – 31. 12. 2018
- 5. Naziv raziskovalne organizacije:** Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
- 6. Šifra in vodja projekta:**
23967: dr. Danijela Trškan
- 7. Sofinancer projekta:** Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Urad za Unesco, Kotnikova 28, 1000 Ljubljana

8. Sodelujoči v projektu od 7. 9. 2015 do 7. 9. 2016:

Eleni Apostolidou from University of Ioannina (Grčija)

Isabel Barca from University of Minho (Portugalska)

Carol Căpiță and Laura Elena Căpiță from University of Bucharest (Romunija)

Meenakshi Chhabra from Lesley University (ZDA)

Brenda Gouws and Johan Wassermann from University of KwaZulu-Natal
(Južnoafriška republika)

Paul Holthuis and Tim Huijgen from University of Groningen (Nizozemska)

Darius Jackson from University College London (Velika Britanija)

Josephine May from University of Newcastle (Avstralija)

Sergiu Musteață from "Ion Creangă" Pedagogical State University (Moldavija)

Helena Pinto from University of Oporto (Portugalska)

Maria Rițiu from "Emil Racoviță" National College (Romunija)

Lavinia S. Stan from Babeș-Bolyai University (Romunija)

Benediktas Šetkus from Lithuanian University of Educational Sciences (Litva)

Barbara Winslow from Brooklyn College of the City University of New York
(ZDA)

9. Potek raziskovalnega projekta:

Projekt je potekal 4 leta. Aktivnosti so potekale v letu 2015, 2016, 2017 in 2018, zato je v nadaljevanju podano poročilo za vsako leto posebej.

9.1 ZAKLJUČNO POROČILO O OPRAVLJENEM DELU V LETU 2015

V letu 2015 sem kot nosilka in izvajalka projekta Vloga ustnih virov kot del kulturne dediščine pri pouku zgodovine **in članica Slovenske nacionalne komisije za UNESCO opravila naslednja dela:**

- Zbiranje gradiva za projekt.
- Priprava treh prispevkov za publikacijo: Uvod v pasivno ustno zgodovino, Uvod v aktivno ustno zgodovino, Seznam literature o ustni zgodovini za učitelje.
- Pripravila sem vabilo za tuje avtorje in predstavila projektno aktivnost od septembra 2015 do septembra 2016 na HEIRNET 12. konferenci v Londonu (History Educators International Research Network) v septembru 2015 (*London, UCL Institute of Education, 7. - 9. 9. 2015*). Na vabilo se je odzvalo 13 avtorjev.
- Vsi avtorji so prejeli vsebinska in tehnična navodila za pripravo prispevkov za mednarodno publikacijo o ustni zgodovini.

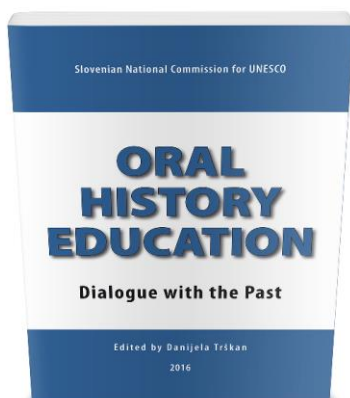
Oblikovala sem spletno stran: <http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/UNESCO2.htm>

9.2 ZAKLJUČNO POROČILO O OPRAVLJENEM DELU V LETU 2016

V letu 2016 sem kot nosilka in izvajalka projekta Vloga ustnih virov kot del kulturne dediščine pri pouku zgodovine **in članica Slovenske nacionalne komisije za UNESCO** (pogodba št. 3330-16-500079) **opravila naslednja dela:**

- **Izdaja in uredništvo publikacije v angleškem jeziku (18 avtorjev)**

TRŠKAN, Danijela (urednik, recenzent). *Oral history education: dialogue with the past*. Ljubljana: Slovenian National Commission for UNESCO, 2016. 235 str., ilustr. ISBN 978-961-93589-4-8.

Knjiga predstavlja skupno prizadevanje 18 avtorjev iz enajstih različnih držav. Na eni strani predstavljajo vlogo in uporabo ustnih zgodovinskih virov in ustnega izročila, na drugi strani pa opisujejo in pojasnjujejo, kako je ustna zgodovina vključena v šolske učne načrte v različnih državah.

Petnajst prispevkov je razdeljenih na štiri dele: Uvod k ustni zgodovini, Ustna zgodovina, projekti in zgodbe, Ustna zgodovina v šolah, Smernice za učitelje zgodovine v osnovnih in srednjih šolah.

Članki vključujejo dva pedagoška pristopa: pasivno in aktivno ustno zgodovino. V okviru pasivne ustne zgodovine, učenci preučujejo vire, ki so vključeni v učbenikih, knjigah, na televiziji in na spletu, medtem ko v okviru aktivne ustne zgodovine, učenci prevzamejo vlogo raziskovalcev in zbiralcev ustnih pripovedi s pomočjo intervjujev.

Publikacija je namenjena predvsem spodbujanju uporabe ustnih zgodovinskih virov in ustvarjanju ustne zgodovine pri zgodovinskih projektih in drugih šolskih predmetih, zlasti v državah, kjer se aktivna ustna zgodovina redko uporablja v šolah.

VSEBINA KNJIGE

FOREWORD (Danijela Trškan)

PART 1. INTRODUCTION TO ORAL HISTORY EDUCATION

Oral History: Between the Past and the Present, between the Individual and the Collective (Eleni Apostolidou)

History-in-the-Round: Oral History, Memory and Praxis for Small Scale Oral History Projects (Josephine May)

Dutch Voices: Exploring the Role of Oral History in Dutch Secondary History Teaching (Tim Huijgen, Paul Holthuis)

Using Oral History and Cultural Heritage in History Education (Helena Pinto)

Research, Policy and Practice: Survivor Testimony and Holocaust Education in England and the Work of the UCL Centre for Holocaust Education (Darius Jackson)

PART 2. ORAL HISTORY PROJECTS AND STORIES

Dialogue of Generations from Remembering to Reconciliation in the Republic of Moldova: An Example of an Oral History Education Project (Sergiu Musteață)

Portuguese Students' Voices about the National Contemporary Past (Isabel Barca)

Mirror Narratives of Reciprocal Distortions and Reciprocal Connections -
Conversations between Indian and Pakistani Youth on the 1947 British India
Partition (Meenakshi Chhabra)

Violence and History Teaching - The Personal Story of a South African History
Teacher (Brenda Gouws, Johan Wassermann)

PART 3. ORAL HISTORY IN SCHOOLS

Oral History in Lithuanian Schools: Current Situation and Challenges
(Benediktas Šetkus)

Doing Oral History – Challenges and Opportunities for Romanian Schools
(Laura Elena Căpiță, Lavinia S. Stan, Maria Rițiu, Carol Căpiță)

Oral History in the US Social Studies Curriculum (Barbara Winslow)

PART 4. GUIDELINES FOR HISTORY TEACHERS IN PRIMARY AND SECONDARY SCHOOLS

Oral History Sources: Introduction to Passive Oral History (Danijela Trškan)

Doing Oral History: Introduction to Active Oral History (Danijela Trškan)

Selected Oral History Resources for Teachers (Danijela Trškan)

NOTES ON CONTRIBUTORS

SUBJECT AND NAME INDEX

- **Predstavitev publikacije na 13. HEIRNET konferenci v Murcia (Španija) 5. septembra 2016.**

TRŠKAN, Danijela. *Oral history education: dialogue with the past: prispevek na 13. mednarodni konferenci History educators international research network (HEIRNET), Murcia, University of Murcia, Faculty of education, 5th-7th Sep. 2016.*

Svoje prispevke so predstavili še štirje avtorji 5. 9. 2016: Eleni Apostolidou, Isabel Barca, Helena Pinto in Barbara Winslow.

SYMPOSIUM & BOOK LAUNCH		
ORAL HISTORY – THE VOICE OF THE LIVING PAST		
Chair	Danijela Trskan	
14.45-14.55	Session Set up - chairs/speakers	
15.00-16.30	Presentations & Discussion	
Presenters and Titles [abstract number before presenter's name]		
44	Danijela Trskan	Oral History Education: Dialogue With The Past
01	Eleni Apostolidou	Oral History: Between The Past And The Present, Between The Individual And The Collective
03	Isabel Barca	Portuguese Students' Voices About The National Contemporary Past
34	Helena Pinto	Using Oral History And Cultural Heritage In History Education
49	Barbara Winslow	Oral History As An Academic Discipline

Isabel, Eleni, Barbara in Helena v prvi vrsti. Murcia, 5. 9. 2016.

PRIPRAVA TREH PRISPEVKOV ZA KNJIGO:

TRŠKAN, Danijela. Oral history sources: introduction to passive oral history. V: TRŠKAN, Danijela (ur.), TRŠKAN, Danijela. *Oral history education: dialogue with the past*. 1st ed. Ljubljana: Slovenian National Commission for UNESCO, 2016, str. 195–203.

TRŠKAN, Danijela. Doing oral history: introduction to active oral history. V: TRŠKAN, Danijela (ur.), TRŠKAN, Danijela. *Oral history education: dialogue with the past*. 1st ed. Ljubljana: Slovenian National Commission for UNESCO, 2016, str. 205–214.

TRŠKAN, Danijela. Selected oral history resources for teachers. V: TRŠKAN, Danijela (ur.), TRŠKAN, Danijela. *Oral history education: dialogue with the past*. 1st ed. Ljubljana: Slovenian National Commission for UNESCO, 2016, str. 215–224.

9.3 ZAKLJUČNO POROČILO O OPRAVLJENEM DELU V LETU 2017

V letu 2017 sem kot nosilka in izvajalka projekta in članica Slovenske nacionalne komisije za UNESCO opravila naslednja dela:

- Zbiranje gradiva (pričevanja, intervjuji, teorija o aktivni ustni zgodovini, gradivo za faze intervjuja).
- Izvedba anketiranja med študenti in učitelji zgodovine ter izvedba intervjujev z učitelji zgodovine o uporabi ustnih virov.
- Pisanje poglavij o uvodu v ustno zgodovino, uvod v učne načrte in učbenike ter priprava poglavja o raziskavi:

Prvo poglavje: Vloga ustnih virov in ustne zgodovine v osnovnih in srednjih šolah ter na fakultetah v Sloveniji

Drugo poglavje: Mnenje študentov in učiteljev zgodovine o uporabi aktivne ustne zgodovine pri pouku zgodovine

9.4 ZAKLJUČNO POROČILO O OPRAVLJENEM DELU V LETU 2018

V letu 2018 sem kot nosilka in izvajalka projekta Vloga ustnih virov kot del kulturne dediščine pri pouku zgodovine **in članica Slovenske nacionalne komisije za UNESCO** (pogodba št. C3330-18-456025) **opravila naslednja dela:**

- Priprava knjige z naslovom Ustni viri kot del kulturne dediščine: aktivna ustna zgodovina pri pouku zgodovine.

Trškan, D. (2018). Ustni viri kot del kulturne dediščine: aktivna ustna zgodovina pri pouku zgodovine. Ljubljana: Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, ISBN 978-961-93589-7-9, 312 str.

Slovenska nacionalna komisija za UNESCO

USTNI VIRI KOT DEL KULTURNE DEDIŠČINE

Aktivna ustna zgodovina pri pouku zgodovine

Danijela Trškan

2018

VSEBINA KNJIGE

Predgovor

Uvod

Prvo poglavje: Vloga ustnih virov in ustne zgodovine v osnovnih in srednjih šolah ter na fakultetah v Sloveniji

- 1 Vloga ustnih virov v učnih načrtih za zgodovino v osnovnih in srednjih šolah
- 2 Vloga in uporaba ustnih virov v učbenikih in delovnih zvezkih za zgodovino v osnovnih in srednjih šolah
- 3 Vloga in uporaba ustnih virov pri izobraževanju študentov – bodočih učiteljev zgodovine na fakultetah v Sloveniji
- 4 Vloga predmeta zgodovina
 - 4.1 Vloga zgodovine v osnovnih in srednjih šolah
 - 4.2 Mnenje devetošolcev o uporabnosti predmeta zgodovina
- 5 Vloga ustne zgodovine pri izobraževanju mladih
 - 5.1 Definicija in vrste ustne zgodovine
 - 5.2 Vloga pasivne ustne zgodovine pri pouku zgodovine
 - 5.3 Vloga aktivne ustne zgodovine pri pouku zgodovine

Drugo poglavje: Mnenje študentov in učiteljev zgodovine o uporabi aktivne ustne zgodovine pri pouku zgodovine

- 1 Predstavitev raziskave
 - 1.1 Namen in cilji raziskave
 - 1.2 Metode, tehnike in instrumenti zbiranja podatkov
 - 1.3 Postopek zbiranja podatkov
 - 1.4 Vzorec
 - 1.5 Postopek obdelave podatkov
- 2 Mnenje študentov – bodočih učiteljev zgodovine
- 3 Mnenje učiteljev zgodovine – mentorjev študentov na pedagoški praksi
- 4 Mnenje učiteljev zgodovine v osnovnih in srednjih šolah
 - 4.1 Mnenje učiteljev zgodovine v osnovnih šolah
 - 4.2 Mnenje učiteljev zgodovine v srednjih šolah
- 5 Zaključne ugotovitve in predlogi
 - 5.1 Zaključne ugotovitve
 - 5.2 Predlogi

Tretje poglavje: Proučevanje ustnih virov pri pouku zgodovine (pasivna ustna zgodovina)

- 1 Vrste in uporaba ustnih virov pri pouku zgodovine
- 2 Načini proučevanja ustnih virov
 - 2.1 Način proučevanja zabeleženih ustnih virov
 - 2.2 Način proučevanja videoposnetkov ustnih virov
 - 2.3 Način proučevanja avdioposnetkov ustnih virov
 - 2.4 Način proučevanja ustnih virov in spominskih predmetov
 - 2.5 Način proučevanja ustnih virov in fotografij
- 3 Učenje z odkrivanjem ustnih virov

Četrto poglavje: Priprava učencev na ustnozgodovinske intervjuje in projekte

1 Priprava učencev na intervjuje in projekte

1.1 Učenje postavljanja vprašanj

1.2 Učenje aktivnega poslušanja

1.3 Učenje pogovorov

1.4 Učenje pisanja poročil

2 Primeri vaj in nalog za intervjuje in projekte

2.1 Primeri vaj in nalog za intervjuje

2.2 Primeri nalog za projekte

3 Priprava učiteljev na ustnozgodovinske intervjuje in projekte

Peto poglavje: Aktivna ustna zgodovina pri pouku zgodovine

1 Uvod v aktivno ustno zgodovino

2 Metoda aktivne ustne zgodovine

2.1 Organizacijska in tehnična priprava

2.2 Vsebinska priprava

2.3 Izvedba intervjuja

2.4 Prepisovanje in zapis

2.5 Analiza in interpretacija

2.6 Objava in javna predstavitev

2.7 Shranitev in javni dostop

3 Zaključno vrednotenje aktivne ustne zgodovine z refleksijo

3.1 Uvod v celovito vrednotenje dela učencev

3.2 Učiteljevo vrednotenje

3.3 Učenčevo samovrednotenje

4 Ocenjevanje aktivne ustne zgodovine

Zaključek

Priloge

Priloga 1: Splošna načela in praktični napotki za ustno zgodovino

Priloga 2: Vprašalnik za poznavanje domačega kraja

Priloga 3: Vprašalnik za življenjske zgodbe

Priloga 4: Najpogostejši izrazi v ustni zgodovini

Priloga 5: Seznam literature o ustni zgodovini za učitelje

Viri in literatura

Stvarno in imensko kazalo

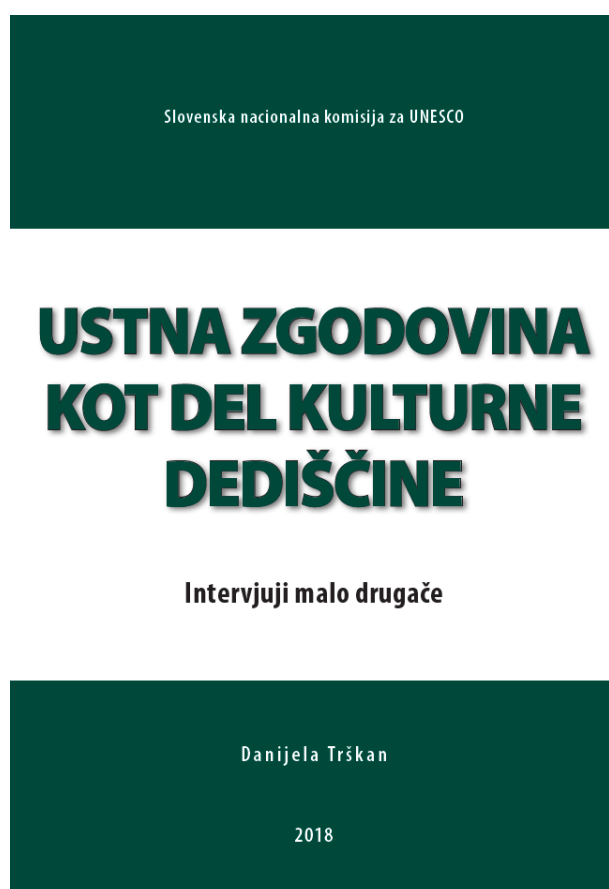
Elektronska verzija knjige je objavljena na spletni strani:

[http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Ustnivir
iknjiga.pdf](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Ustnivir
iknjiga.pdf)

- **Priprava krajše knjige z naslovom Ustna zgodovina kot del kulturne dediščine: intervjuji malo drugače.**

Trškan, D. (2018). Ustna zgodovina kot del kulturne dediščine: intervjuji malo drugače. Ljubljana: Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, ISBN 978-961-93589-6-2, 32 f.

Publikacija vključuje 32 nalog za učence.

VSEBINA

1	Uvodna naloga	→ Uvod malo drugače
2	Organizacijska in tehnična priprava	→ Priprava na izvedbo intervjuja
3	Organizacijska in tehnična priprava	→ Prvo pismo intervjuvancu
4	Organizacijska in tehnična priprava	→ Drugo pismo intervjuvancu
5	Vsebinska priprava	→ Izbor teme
6	Vsebinska priprava	→ Izbor intervjuvanca
7	Vsebinska priprava	→ Izbor vprašanj (1. del)
8	Vsebinska priprava	→ Izbor vprašanj (2. del)
9	Vsebinska priprava	→ Samovrednotenje z refleksijo
10	Izvedba intervjuja	→ Primer izvedbe intervjuja 1
11	Izvedba intervjuja	→ Primer izvedbe intervjuja 2
12	Izvedba intervjuja	→ Primer izvedbe intervjuja 3
13	Izvedba intervjuja	→ Primer izvedbe intervjuja 4
14	Izvedba intervjuja	→ Samovrednotenje z refleksijo
15	Prepisovanje in zapis	→ Prepisovanje
16	Prepisovanje in zapis	→ Zapis
17	Analiza in interpretacija	→ Primer analize in interpretacije 1
18	Analiza in interpretacija	→ Primer analize in interpretacije 2
19	Analiza in interpretacija	→ Primer analize in interpretacije 3
20	Analiza in interpretacija	→ Samovrednotenje z refleksijo
21	Objava in javna predstavitev	→ Vrsta objave
22	Objava in javna predstavitev	→ Primer objave 1
23	Objava in javna predstavitev	→ Primer objave 2
24	Objava in javna predstavitev	→ Primer objave 3
25	Objava in javna predstavitev	→ Samovrednotenje z refleksijo
26	Shranitev in javni dostop	→ Shranitev
27	Shranitev in javni dostop	→ Javni dostop
28	Zaključno samovrednotenje z refleksijo	→ Zaključno vrednotenje
29	Zaključno samoocenjevanje	→ Zaključno ocenjevanje (1. del)
30	Zaključno samoocenjevanje	→ Zaključno ocenjevanje (2. del)
31	Zaključna naloga	→ Zaključek malo drugače
32	Seznam literature	→ Literatura malo drugače

Elektronska verzija knjige je objavljena na spletni strani:

http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Intervjujinaloge.pdf

10. REZULTATI PROJEKTA 2015-2018

TISKANE KNJIGE

TRŠKAN, Danijela (urednik, recenzent). *Oral history education: dialogue with the past*. Ljubljana: Slovenian National Commission for UNESCO, 2016. 235 str., ilustr. ISBN 978-961-93589-4-8.

Trškan, D. (2018). *Ustni viri kot del kulturne dediščine: aktivna ustna zgodovina pri pouku zgodovine*. Ljubljana: Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, ISBN 978-961-93589-7-9, 312 str.

Trškan, D. (2018). *Ustna zgodovina kot del kulturne dediščine: intervjuji malo drugače*. Ljubljana: Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, ISBN 978-961-93589-6-2, 32 f.

ELEKTRONSKA KNJIGA:

TRŠKAN, Danijela (urednik, recenzent). *Oral history education: dialogue with the past*. 1st digital ed. Ljubljana: Slovenian National Commission for UNESCO, 2016. 235 str., ilustr. ISBN 978-961-93589-5-5.

[http://oddelki.ff.uni-](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO/Oralhistry.pdf)

[lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO/Oralhistry.pdf](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO/Oralhistry.pdf).

Knjigi iz leta 2018 sta dostopni tudi na spletni strani :

[http://oddelki.ff.uni-](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Ustnivir)

[lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Ustnivir](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Ustnivir)
[iknjiga.pdf](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Ustnivir)

[http://oddelki.ff.uni-](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Intervju)

[lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Intervju](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Intervju)
[jinaloge.pdf](http://oddelki.ff.uni-lj.si//zgodovin/DANIJELA/DIDAKTIKAZGODOVINE/_private/UNESCO2/Intervju)

Avtorica: **Danijela Trškan**

Izdal: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Ljubljana, 2018

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino 2018

Vse pravice pridržane.